

**DEN HELIGE FADERNS BUDSKAP
INFÖR DEN FEMTE VÄRLDSDAGEN
FÖR MOR- OCH FARFÖRÄLDRAR OCH DE ÄLDRE 2025**

27 juli 2025

"Salig är den som inte har förlorat hoppet" (jfr Syr 14:2)

Kära bröder och systrar!

Jubileet som vi nu firar hjälper oss att upptäcka att hoppet alltid, i alla tider, är en källa till glädje. Och när det hårdas av ett långt livs eld, blir det en källa till fullkomlig salighet.

Den Heliga Skrift presenterar olika exempel på äldre män och kvinnor som Herren involverar i sina frälsningsplaner. Låt oss tänka på Abraham och Sara: redan till åren komna möter de Guds löfte om en son med misstro. Deras oförmåga att få barn verkade stänga alla framtidshopp.

Inte heller reagerade Sakarias annorlunda på budskapet om Johannes Döparens födelse: *"Hur skall jag få visshet om detta? Jag är ju gammal, och min hustru är till åren"* (Luk 1:18). Ålderdom, ofruktsamhet, livets slutskede tycks släcka hoppet om liv och fruktbarhet hos alla dessa män och kvinnor. Även frågan som Nikodemos ställer till Jesus, när Mästaren talar om att 'födas på nytt', verkar rent retorisk: *"Hur kan någon födas när hon är gammal? Han kan inte komma in i moderlivet och födas en gång till?"* (Joh. 3:4). Men varje gång, inför det som verkar vara ett självklart svar, överraskar Herren sina samtalspartner med ett frälsande ingripande.

Äldre personer – hoppets tecken

I Bibeln uppenbarar Gud gång på gång sin försyn genom att vända sig till äldre personer. Så var det inte bara med Abraham, Sara, Sakarias och Elisabet, utan också med Mose, som kallades att befria sitt folk vid åttio års ålder (jfr 2 Mos 7:7). Genom dessa utvalda lär han oss att ålderdomen i hans ögon är en tid av välsignelse och nåd, och att äldre människor är de första vittnena om hopp för honom. "Vad är då denna ålderdomens tid?" frågar den helige Augustinus. Gud svarar: "Din kraft har försvagats för att min ska bestå. Så att du tillsammans med Aposteln kan säga: 'När jag är svag, då är jag stark'" (*Super Ps. 70,11*). Att antalet äldre människor i världen ökar är i dag ett tidens tecken för oss. Vi är kallade att urskilja det, för att rätt tolka den historia vi lever i.

Kyrkans och världens liv kan nämligen endast förstås i följd av de olika generationerna, och att öppna våra armar för den äldre människan hjälper oss att inse att historien inte slutar i nuet. Den uttöms inte i hastiga möten och fragmentariska relationer, utan löper vidare mot framtiden. I Första Moseboken möter vi en gripande händelse: den åldrade Jakob välsignar sina barnbarn, Josefs söner. Hans ord uppmuntrar dem att med hopp blicka mot framtiden, som på den tid då Guds löften gavs (jfr 1 Mos 48:8–20). Om det alltså är sant att de äldres bräcklighet kräver de ungas livskraft, så är det lika sant att de ungas oerfarenhet behöver de

äldres vittnesbörd för att kunna planera framtiden med vishet. Hur ofta har inte våra mor- och farföräldrar varit förebilder för oss i tro och fromhet, i medborgerliga dygder och socialt engagemang, i minne och uthållighet under svåra prövningar! Det vackra arvet de har överlämnat till oss med hopp och kärlek kan vi aldrig besvara med tillräcklig tacksamhet och konsekvens.

Hoppets tecken för äldre personer

Jubileet har, sedan dess bibliska början, varit en tid för frigörelse: slavar frigavs, skulder efterskänktes, och land återlämnades till sina ursprungliga ägare. Det var en tid för återställande av den sociala ordning som Gud planerat, där ojämlikheter och förtryck som samlats under år avskaffades. Jesus förnyar dessa befriande händelser när han i synagogan i Nasaret förkunnar det glada budskapet till de fattiga, ger de blinda synen åter, befriar fångar och gör de förslavade fria (jfr Luk 4:16-21).

När vi betraktar äldre personer ur detta jubileumsperspektiv är också vi kallade att tillsammans med dem uppleva befrielse, särskilt från ensamhet och övergivenhet. Detta år är en lämplig tid att förverkliga detta: Guds trofasthet mot sina löften lär oss att ålderdomen rymmer en välsignelse, en äkta evangelisk glädje, som kräver att vi river ner de murar av likgiltighet där äldre ofta är instängda. Våra samhällen, över hela jordklotet, vänjer sig alltför ofta vid att lämna en så viktig och rik del av sin befolkning i marginalen och glömskan.

Mot denna situation krävs en förändring av inställningen, som ska vittna om att hela Kyrkan tar ansvar. Varje församling, varje förening, varje kyrklig grupp är kallad att aktivt delta i en "revolution" av tacksamhet och omsorg, vilken ska genomföras genom frekventa besök hos äldre, skapande av nätverk av stöd och bön för och med dem, samt etablering av relationer som kan ge hopp och värdighet åt dem som känner sig bortglömda.

Den kristna tron på hoppet uppmuntrar oss alltid till större mod, till att tänka stort och till att inte nöja oss med *status quo*. I detta fall betyder det: ett engagemang för förändring som återställer äldre människors respekt och kärlek.

Därför ville påve Franciskus att Världsdagen för mor- och farföräldrar och de äldre framför allt skulle firas som ett möte med ensamma personer. Av samma anledning beslutades att de som i år inte kan komma till Rom på pilgrimsvandring kan "erhålla jubileumsavlat om de besöker ensamma äldre personer, [...] som om de vallfärdar till Kristus närvarande i dem" (APOSTOLIC PENITENTIARY, *Norms for the Granting of the Jubilee Indulgence*, III). Att besöka en äldre person är ett sätt att möta Jesus, som befriar oss från likgiltighet och ensamhet.

Som äldre personer kan vi hoppas

Syraks bok säger att saliga är de som inte har förlorat hoppet (jfr 14:2), vilket antyder att i våra liv – särskilt om de är långa – kan det finnas många skäl att blicka tillbaka i stället för framåt. Men som påve Franciskus skrev under sin senaste sjukhusvistelse, "våra kroppar är svaga, men ändå kan ingenting hindra oss från att älska, be och offra oss själva för att – i tron – vara ett för varandra, lysande tecken på hopp" (Angelus, 16 mars 2025).

Vi har en frihet som ingen svårighet kan ta ifrån oss: friheten att älska och be. Alla, alltid, kan älska och be.

Det goda som vi önskar för våra nära — för den livspartner som vi tillbringat största delen av livet med, för våra barn, för våra barnbarn som gläder våra dagar — slocknar inte när krafterna tryter. Tvärtom är det ofta just deras kärlek som väcker energi inom oss, och ger oss hopp och tröst.

Dessa tecken på livskraftig kärlek, som har sin källa i Gud själv, ger oss mod och påminner oss om att ”även om min yttre människa bryts ner förnyas min inre människa dag för dag” (2 Kor 4:16). Därför, särskilt i hög ålder, låt oss uthärda i förtröstan på Herren. Låt mötet med Honom — i bön och i den heliga mässan — förnya oss varje dag. Låt oss med kärlek överlämna den tro vi levt med så många år, i familjen och i vardagens möten. Låt oss alltid prisa Gud för hans godhet, vårda enheten med våra nära, öppna våra hjärtan för dem som är långt borta, och särskilt för dem som är i behov. Låt oss vara hoppets tecken — i alla åldrar.

Vatikanen, den 26 juni 2025

LEO PP. XIV